

EI YHTYMISTÄ — LIKVIDAATTORIEN KANSSA

Likvidaattorien „Zhivoje Delo” lehden 7. numerossa on julkaistu toimituksen artikkeli „Yhdistymisen puolesta — jakaantumista vastaan”. Tämä artikkeli koskettelee kysymystä, joka epäilemättä on sangen mielenkiintoinen ja tärkeä ja jota pohtivat kaikki ajattelevat työläiset. Katsoimme velvollisuudeksemme lausua vaikkapa epätäydellisesti, vaikkapa lyhyesti mielipiteemme niistä seikoista, joista „Zhivoje Delo” antaa lukijoilleen ilmeisen ja silminnähtävän vääriä tietoja.

„Golos Zemli”, „Russkoje Slovo” ja „Kievskaja Mysl” lehtien ¹³⁸ tiedotusten perusteella — tiedotusten, „jotka eivät eroa „Zhivoje Delolla” olevista tiedoista”, — „Zhivoje Delo” toteaa sen tosiasian, että ulkomailla on pidetty yleinen puoluekonferenssi, joka on muka „vängällä määrännyt kaikille Venäjän marxilaisille määrätyn vaalikamppailutaktiikan” ja julistanut muun muassa „Nasha Zarjan” ja „Delo Zhiznin” ryhmän *puolueen ulkopuolella olevaksi* (kursivointi „Zhivoje Delon”). Tämän johdosta „Zhivoje Delo” (varustaen artikkelinsa likvidaattorien vastustajille osoitetuilla tavanomaisilla parjauksilla ja panettelulla) yrittää kaikin voimin ensiksikin diskreditoida konferenssia ja toiseksi puolustaa „Nasha Zarjaa ja kumpp.” sanomalla, ettei niitä voi asettaa „ulkopuolelle” ja että tämän suunnan „kynämiehet” „vastaavat moiseen päätökseen ylenkatseellisella olankohautuksella” j.n.e.

Huomautamme ennen muuta, että „Zhivoje Delon” artikkelin koko sisältö, koko sen hysteerinen sävy, kaikki huudot „yhdistymisen puolesta” todistavat silminnähtävästi sitä, miten arkaan paikkaan likvidaattoreja on satutettu ja

miten nurjasti he koettavat hämätä *asian olemuksen*. Siirrymmekin käsittelemään tätä *asian olemusta*.

On ymmärrettävää, ettei meillä ole mahdollisuutta puolustaa konferenssia eikä täydentää tai oikoa tietoja, joita on julkaistu mainituissa lehdissä (niihin on nyt lisäksi luettava „*Golos Moskvuy*” lehti). Eikä tehtävämme olekaan se. Riittää kyllä kun toistamme *kirjaimellisesti* vaikkapa yhden lauseen „Zhivoje Delosta”: „Me kysymme”, huutavat likvidaattorit, „kuka heidät (konferenssin edustajat) valitsi, kuka heidät valtuutti puhumaan ja tekemään päätöksiä Moskovan, Pietarin j.n.e. marxilaisten nimessä?” Jos tätä „*kyselisivät*” julkisesti esim. hra Purishkevitch tai hra Zamyslovski, olisi se varsin luonnollista. Mutta kun tätä *kyselevät* yleisöltä likvidaattorit „*Zhivoje Delon*” palstoilla, niin pelkästään tällä kysymyksellä he paljastavat likvidatorisen olemuksensa niin mainiosti, paljastavat itsensä niin oivallisesti, että meidän tarvitsee vain osoittaa sormella likvidaattorien menetelmiin ja siinä kaikki.

Toistamme, että tässä kosketeltuja kysymyksiä käsittelemme ainoastaan sikäli, mikäli velvollisuutemme on reagoida lehdistön kaikkiin ääniin ja panna merkille se, mikä koskee työläisten vaalikamppailua. Lukijain tulee tietää totuus. Kun likvidaattorit sanovat: „yhdistymisen puolesta — jakaantumista vastaan”, niin velvollisuutemme on paljastaa siihen sisältyvä valhe. Ensiksikin: turhaa on olla piilosilla ja puhua „yhdistymisestä” yleensä, kun kysymyksessä on oikeastaan *vain yhdistyminen likvidaattorien kanssa*. Miksi „Zhivoje Delo” piileskelee? miksi se ei sano suoraan, hyväksyykö se vai ei „Nasha Zarjan” ja „Delo Zhiznin” kannan? Toiseksi: aikaista on puhua *jakaantumisesta* kun ei vielä ole kahta järjestynyttä, eheää, samassa ympäristöpiirissä toimivaa poliittista kollektiivia.

„Zhivoje Delon” pitäisi puhua tästä *asian olemuksesta*, huutaminen ja herjaaminen on vain turhaa touhua.

Yhdistyminen likvidaattorien kanssa ei ole uusi, vaan hyvin vanha kysymys. Yli kaksi vuotta sitten, tammi-kuussa 1910, tehtiin mitä päättäväisimmin ja muotoillusti sellainen yhdistymisyritys, jota vahvistamassa oli sekä sopimus että yksimielinen päätös. Yritys ei onnistunut — sen myöntävät *kaikki*, muun muassa likvidaattoritkin (ks. „Nasha Zarja”, v. 1911, № 11, s. 130). Miksi se ei onnistunut? Henkilöt, jotka ovat todella kiinnostuneet

asiasta, ottakoot tästä kysymyksestä omintakeisesti selvää *asiakirjojen perusteella*. Esitämme vain muutamia — mutta merkitykseltään ratkaisevia — asiakirjoja.

Juuri siihen aikaan, kun yritettiin yhdistyä likvidaattorien kanssa, tuon yrityksen tunnettu osanottaja ja „yhdistäjä” eli „sovittelija” hra Ionov kirjoitti:

„Niin vahingollisia kuin otzovismi ja likvidaattoruus sinänsä lienevätkin puolueelle, niin niiden hyväatekevä vaikutus puolueyhmisiin (kysymys on menshevikkien ja bolshevikkien ryhmistä) tuntuu epäilemättömältä. Patologia tuntee kahdenlaisia paiseita: pahanlaatuisia ja hyvänlaatuisia. Hyvänlaatuista paiseita pidetään sairautena, josta on hyötyä elimistölle. Kypsyessään se vetää itseensä kaikenlaisia vahingollisia aineksia koko elimistöstä ja siten edistää sen tervehtymistä. Luulen, että samanlaista osaa ovat esittäneet likvidaattoruus menshevismiin suhteen ja otzovismi-ultimatismi bolshevismiin suhteen”.

Tässä eräs asiakirjallinen todiste siitä, että likvidaattorien kanssa yhdistymisen ehdoksi asetettiin heidän täydellinen luopumisensa likvidaattoruudesta. Tämä tapahtui tammikuussa 1910. Helmikuussa 1910 „Nasha Zarjan” 2. numerossa hra *Potresov* kirjoitti kirjaimellisesti seuraavaa:

„Voiko vuonna 1909 olla olemassa, ei sairaalloisen mielikuvituksen harhanäkymänä, vaan todellisena reaalityettinä likvidoisuutta, joka likvidoi sen, mikä ei enää ole likvidoitavissa, mitä järjestyneenä kokonaisuutena ei itse asiassa enää ole” („Nasha Zarja” 1910, 2. numero, s. 61).

Kaikki praktikot tietävät, että likvidaattorit *menettelivät käytännössä* nimenomaan siten, kuin hra *Potresov* oli heitä neuvonut. Likvidaattorien toinen tunnettu äänenkannattaja „Vozrozhdenije”, jossa ovat esiintyneet samat hrat Martovit, Larinit, Levitskit ja kumpp., kirjoitti, siteeraten myötätunnolla mainittuja hra *Potresovin* sanoja, maaliskuun 30 p:nä 1910 toimituksen nimissä: „Likvidoitavaa ei ole — ja, lisäämme (s.o. „Vozrozhdenijen” toimitus) omasta puolestamme, haave tuon hierarkian palauttamisesta sen entiseen, maanalaiseen muotoon on suorastaan vahingollista, taantumuksellista utopiaa”... („Vozrozhdenije” 1910, 5. numero, s. 51).

Onko muiden henkilöiden ja suuntien paitsi meidän taholta arvostettu nuo julkilausumat likvidaattorien *eroa-*

miseksi entisestä, aikaisemmasta poliittisesta kollektiivista? Epäilemättä on. Todisteet: 1) Hra Izgojevin artikkeli „*Russkaja Myslin*” 8. numerossa vuodelta 1910: „Vehiläinen marxilaisten keskuudessa”. Marxilaispiirin tapahtumia hra Izgojev aina arvostelee johdonmukaisen „vehiläisyyden” kannalta. „Vastaus (minkä hra Potresov on antanut työväenliikkeen kysymyksiin) *lyö täydellisesti yhteen*”, kirjoitti hra Izgojev, „sen kanssa, mitä on kirjoitettu heidän parhaamassaan „Vehissä” ja mitä puhuvat „*Russkaja Myslin*” publisistit” („*Russkaja Mysl*” 1910, 8. numero, s. 67). 2) Menshevikki Plehanov kirjoitti hra Potresovin mainittujen sanojen johdosta toukokuussa 1910: „Se on kuitenkin epäilemätöntä, että *mies, jolle puolueemme on olematon, on itse olematon puolueellemme* (kursivointi Plehanovin). Puolueen kaikkien jäsenten on nyt sanottava, ettei hra Potresov ole heidän toverinsa, ja ehkäpä eräät heistä lakkaavat syyttämästä minua siitä, kun en ole enää pitkään aikaan pitänyt häntä sellaisena”.

Siinä tosiasia. Tässä eivät auta mitkään kieroilut eivätkä verukkeet. Likvidaattorit erosivat entisestä poliittisesta kollektiivista jo vuonna 1910. Kukaan Venäjän poliittisen elämän historiankirjoittaja ei voi sivuuttaa tätä tosiasiaa, jollei hän halua poiketa totuudesta. Ja vuonna 1911 hrat Levitski, Martov, Dan, Larin, Tshatski ja kumpp. tekivät useamminkin kuin kerran ilmoituksia, jotka sisällöltään olivat täysin „potresovilaisia”. Johdatamme mieleen vaikkapa sen, miten Larin „*Delo Zhiznissä*” (1911, 6. numero, s. 15) opetti työläisille, että „parin sadan hengen suuruisen... kerhojen leipominen joka kaupunkiin” ei ole vaikeaa, mutta se on „karnevaali”-hommaa!

Syvä vakaumuksemme on, että tästä, yli kahden vuoden kokemuksesta, seuraa väistämättömänä johtopäätöksenä, ettei mikään yhdistyminen *likvidaattorien kanssa* ole mahdollista. Tässä suhteessa ei ole mahdollista myöskään mikään sopiminen. Tässä suhteessa *on mahdotonta ajatella* sopimista, sillä kysymys on siitä, tuleeko vai eikö tule olemaan se, minkä likvidaattorit ovat halveksivasti ristineet „hierarkiaksi”. Ja *samojen* likvidaattorien *saman* suunnan äänenkannattajan — „Zhivoje Delon” mikään herjaustulva ei voi muuttaa mitään. Likvidaattorit ovat *ulkopuoletella*... — se on eittämätön tosiasia.

Tuo tosiasiaan merkitseekin jakaantumista, sanottaneen meille. Ei. Jakaantumiseksi sanotaan sitä, kun yhden poliittisen kollektiivin tilalle muodostuu *kaksi*. Mutta nykyään, vuoden 1912 maaliskuussa, parhaimman kaukoputken omaava poliittisen elämämme havainnoitsija, joka seuraa asioita Pietarista, Moskovasta, Kievistä, New Yorkista, mistä käsin tahansa, voi nähdä *vain yhden* järjestyneen, eheän poliittisen kollektiivin, joka likvidaattorien herjauksista vain voimistuu työläisten keskuudessa.

Likvidaattorien pula onkin juuri siinä, että suhteensa vanhaan he ovat todellakin *likvidoineet*, mutta *eivät ole luoneet* uutta. Kun he sen luovat, niin sitten katsomme ja tiedotamme siitä poliittisina havainnoitsijoina lukijoille. Mutta toistaiseksi tosiasia pysyy tosiasiana: toista eheää poliittista kollektiivia ei ole eikä siis ole myöskään jakaantumista.

Likvidaattorit ovat kauan sitten luvanneet luoda „julkisen” poliittisen yhdistyksen. Mutta lupaukset eivät ole tosiasioita. „*Itse*” hra Levitskikin, Potresovin ja Martovin lähin aatetoveri, kirjoitti *valitellen* „Nasha Zarjan” 11. numeron (1911) pääkirjoituksessa, että „emme näe tehtävän mitään huomattavimpia yrityksiä legaalisen *poliittisen* (kursivointi hra Levitskin) yhdistyksen järjestämiseksi”. Hra Levitski panee sen sekä „joukkojen” että „johtajien” syyksi. Mutta nyt ei ole kysymys syytöksistä, vaan tosiasian toteamisesta. *Jos* hra Levitski ja hänen ystävänsä luovat legaalisen poliittisen yhdistyksen ja *jos* se todella tulee ajamaan marxilaista (eikä liberaalista) työväenpolitiikkaa, niin sitten... sitten katsomme. Mutta pitääkö kiirettä, hyvät herrat, vaaleihin ei ole pitkä aika, ja tarvitaan Herkuleen voimat, jotta voitaisiin kuukausien aikana tehdä se, mitä ei ole tehty *vuosikausiin* (tai *muuttaa* se suorastaan *päinvastaiseksi* siihen nähden, mikä tuli tehtyä aikaisemmin).

Likvidaattorit ovat itse lyöneet itseltään pään poikki. Ja kun pää on lyöty poikki, niin tukan vuoksi ei itketä.

Venäjän poliittisen elämän havainnoitsija voi löytää vain yhden poliittisen kollektiivin meitä kiinnostavalta alalta. Sen liepeillä on yksityisiä henkilöitä ja järjestymättömiä pikku ryhmiä, joilla ei ole edes täydellisiä vastauksia *ajankohtaisimpiin* poliittisiin kysymyksiin. Toisin sanoen kaikkialla on hajaannusta. Kuten aina hajaannuksen vallitessa, niin nytkin on sekä epäröiviä että sellaisia, joilla on

toiveita (mutta suotta!) saada likvidaattorit *todella* luopumaan likvidaattoruudesta. Mutta vain toivottomat poliitikot saattavat yrittää elää toiveilla jonkun puolisen vuotta ennen vaaleja.

Ottakaamme vaikkapa vaalikamppailutunnuksia, taktiikkaa ja sopimuksia koskeva kysymys. On olemassa vain yksi muotoiltu, selvä, tarkka ja tyhjentävä vastaus, jonka jo nyt tuntevat kaikki johtavat työläiset Venäjän kaikilla kolkilla. *Toista vastausta ei ole.* Vielä kerran, herrat likvidaattorit: kun pää on lyöty poikki, niin tukan vuoksi ei itketä.

P. S.* Niihin, joilla „on toiveita” likvidaattorien parantumisesta, katsoo kuuluvansa kaiketi Trotskikin, joka „*Zhivoje Delossa*” kertailee kansantajuisesti kesäkuun 3 p:n valtakomennon olemusta koskevien vuoden 1908 joulukuun päätösten alkua. Tulemme olemaan sangen tyytyväisiä, jos Trotski onnistuu saamaan esim. Larinin ja Martovin taipumaan vaikkapa sen verran, että he pääsisivät yksimielisyyteen jostain määrätystä, tarkasta ja selvästä vastauksesta nykyisen „konstituutiomme” olemusta koskevaan kysymykseen. Huudetaan „yhdistymisen” hyödyllisyydestä, „kerholaisuuden” vahingollisuudesta, mutta ei kyetä muodostamaan edes „oman” kerhon yhteistä mielipidettä enempää periaatteellisista kuin käytännöllisistäkään koko toimintaamme koskevista kysymyksistä! Sitä vastoin fraaseja syntyy vapaasti: „sosialidemokratia”, kirjoittaa Trotski, „osaa muutakin kuin merkitä suuret tehtävänsä kaavana pääkopan sisäpinnalle”... Koreastipa kirjoittaa Trotski, ainakin yhtä hyvin kuin Potresov ja Nevedomski!

„*Prosvestsheniye*” № 3—4,
helmi—maaliskuu 1912
Allekirjoitus: M. B.

Julkaistaan
„*Prosvestsheniye*” aikakauslehden
tekstin mukaan

* — Postscriptum — jälkikirjoitus. Toim.